

Лекція #18:

Західна Україна при кінці 19-го століття (1870-1914)

Розвиток капіталізму в Галичині

- Капіталізм починає швидко розвиватися в Галичині аж після 1870 р.
- Почали зростати малі і середнього розміру виробничі заводи (small factories)
- Із знаходом нафти і природного газу в околицях Борислава (Івано-Франківська обл.), розвинулася індустрія енергетики
- З карпат почали вивозити дерево по цілій Австро Угорщині
- Знаходи меалевих копалин, теж підніс металопромисловість
- Початок українських торговельних (trade) і ко-оперативних (co-operative) організацій, які допомагали селянам і купцям одержати справедливі ціни на їхній товар
- Відкривалися австрійські банки
- Обезпечне товариство «Дністер» засноване у Львові

Стан народного життя

- Де в Східній Україні тяжка промисловість вимагала щораз більше працівників, і швидко зростав пролетарят, в Галичині кількість робітників росла помірково (more slowly)
- Проте рівень платні та вимоги праці були дуже тяжкі
- Висока народжувальність (high birth rate), малоземелля для селян
- Багато селян виїжджало до Канади і Америки на працю, або на стало
- Полонізація та дискримінація польского населення були великі і пригноблюючі
- Около 80% населення були неграмотні

Становище перед Першою Світовою Війною

- В 1907 р. Австро-угорська держава прийняла нове загально виборче право (election law) – усі чоловіки повище 24 роки мали право голосувати у виборах.
- До австрійського парламенту на виборах того року, українці вибрали 40 послів.
- Ці парламентарісти, противилися польським домаганням у Відні.
- Тяжче було у галицькому сеймі, але навіть там почали українці досягати деякі малі зміни.
- Економія з початку століття не була дуже доброю.
- Політичні, зудари між поляками а українцями довели до вбивства намісника краю графа А. Потоцького в 1908.
- Протести українських студентів університетув 1910 р., довели до кривавих зударів з поліцією та польським населенням

Лекція #18:

Західна Україна при кінці 19-го століття (1870-1914)

Культурний зріст Галичини

- Від 1873 працює в Галичині «Наукове Товариство ім. Тараса Шевченка», яке взяло на себе роль галицької академії наук.
- Почало друкувати наукові книжки (понад 300 до 1914 р.)
- «Товариство Рідна Школа» почало будувати школи і вчити по суботах дітей українською мовою. До 1914 р. понад 3,000 таких шкіл працювало
- Створено 6 державних і 15 приватних україномовних шкіл
- На львівському університеті діяло 6 українських катедр.
- Видавалися різні журнали і газети
- Особливим меценатом розвитку української науки, церкви, культури і молоді був митрополит УГКЦ Андрей Шептицький.
- Допомогавав сиротинцям, студентам, садкам, і заснував перший український шпиталь у Львові

Політичний рух

- 1899 – створення Національної-Демократичної Партії
- Це була парасольна організація, яка охоплювала менші партії із розбіжними ідеологіями
- Ідея була займатися інтересами селянства, науки і свідомості.
- Радикальна партія мала молодечий відділ «Січ», яка виховувала молодих хлопців у лицарському патріотичному дусі
- Спорт організації «Соколи» займалася фізичним вихованням молоді
- В 1912 р. повсталася скавтська організація «Пласт»
- 1906, Соціал-Демократична Партія, хотіла захопити селян, але вони мали малі вдачі захопити аграрне населення.